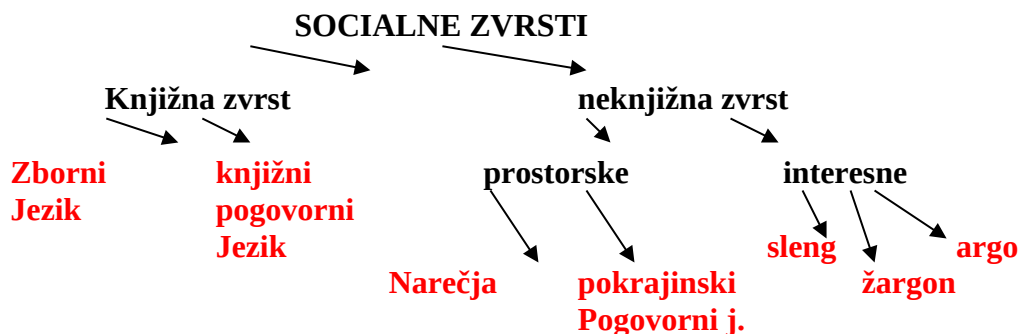

SOCIALNE ZVRSTI SLOVENSKEGA JEZIKA

Knjižni jezik ima povezovalno vlogo (je skupen za ves narod) in predstavitveno vlogo (predstavlja narod). Slovenski knjižni jezik je nastal s prvo slovensko knjigo v 16. stol. (Trubar izda Katekizem in Abecednik). Knjižni jezik je nastal iz mešanja narečij, vendar prevladuje dolenjščina. Je umeten jezik in je edina zvrst, ki ima pravila.

Zborni jezik je natančneje predpisana, strožja različica knjižnega jezika.

Knjižni pogovorni jezik pa je nekoliko sproščena oblika knjižnega jezika. Tega le govorimo, in sicer predvsem v nepripravljenih pogovorih.

Neknjižne zvrsti načeloma ne pišemo, govorimo pa jih le v pogovorih, in to le na posameznih delih slovenskega ozemlja oz. posameznih interesnih skupinah.

Prostorske so tiste **zvrsti jezika**, ki jih ne govorimo na celotnem ozemlju danega jezika, vendar le na njegovem delu, ki je lahko zelo majhen (vas Apno) ali velik (Dolenjska), zato ločimo dve prostorski zvrsti:

- **Narečja** so najstarejši jezik iz podeželja, kjer se ljudje niso dosti selili. Okoli leta 1000 še ni bilo narečij. V Sloveniji ločimo **sedem narečnih skupin: koroška, primorska, rovtarska, gorenjska, dolenjska, štajerska in panonska**.
- **Pokrajinski pogovorni jezik** je nastal postopoma v večjih mestih iz mešanja narečij, zato je pokrajinskih pogovornih jezikov manj kot je narečij.

Interesne zvrsti so tiste jezikovne različice, ki jih govorijo ljudje v skupinah, nastalih zaradi podobnih interesov, npr. generacijskih, poklicnih....

Ločimo tri interesne zvrsti:

- **Sleng** je jezik iste starosti/generacije. Znan je predvsem mladostniški sleng. Tudi sleng je delno pokrajinsko obarvan.
- **Žargon** je jezik ljudi istega poklica, dela ali konjička; npr. avtomehanikov, zdravnikov.... Žargonski izrazi so nekakšni neuradni strokovni izrazi posamezne stroke in so ljudem druge stroke težko razumljivi.
- **Argo** ali latovščina je jezik skrivnih združb, zaprtih skupin na obrobju družbe. Ta jezik je namenoma "zaprt", razumljiv le članom teh skupin.